

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИ И НЕПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА В ОБЛАСТ КЮСТЕНДИЛ ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

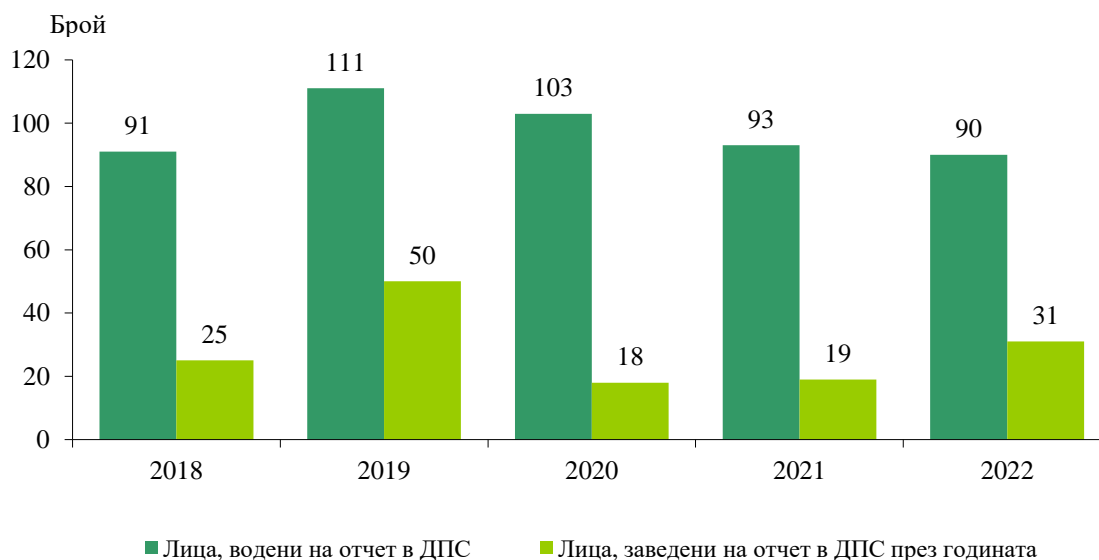
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления

През 2022 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи в област Кюстендил са водени **90** малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления. В сравнение с 2021 г. броят им намалява с 3, или с 3.2%.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни (на възраст от 14 до 17 години) - 90.0%;
- малолетни (8 - 13 години) - 10.0%;
- момчета - 64 (71.1%);
- момичета - 26 (28.9%)
- учащи - 86 (95.6%);
- в криминогенна среда живеят 44 малолетни и непълнолетни (48.9%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Кюстендил през периода 2018 - 2022 година

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

Броят на заведените на отчет¹ в ДПС в област Кюстендил през 2022 г. малолетни и непълнолетни е 31, или 34.4% от всички водени на отчет лица, като 87.1% от тях са непълнолетни. В сравнение с 2021 г. броят на новозаведените се увеличава с 63.2%.

През 2022 г. снети от отчет в ДПС са 34 малолетни и непълнолетни лица, или 37.8% от водените на отчет през годината:

- поради поправка на поведението - 19 лица (55.9%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 14 лица (41.2%);
- на други основания - 1 лице (2.9%).

1. Малолетни и непълнолетни лица, снети от отчет в детските педагогически стаи

	2021		2022	
	общо	в т.ч. поради поправка	общо	в т.ч. поради поправка
Общо за областта	33	17	34	19
Момчета	18	9	33	18
Момичета	15	8	1	1
Малолетни (8 - 13 г.)	1	1	-	-
Момчета	1	1	-	-
Момичета	-	-	-	-
Непълнолетни (14 - 17 г.)	32	16	34	19
Момчета	17	8	33	18
Момичета	15	8	1	1

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2022 г. през ДПС в област Кюстендил са преминали 132 малолетни и непълнолетни. От тях момчетата са 80, или 60.6%, а момичетата - 52 (39.4%). В сравнение с 2021 г. броят на преминалите през ДПС за извършени противообществени прояви се увеличава с 39 лица (41.9%).

Разпределението на преминалите през ДПС по някои видове противообществени прояви е следното:

- употреба на психоактивни вещества - 35 лица (26.5%);
- прояви на насилие и агресия - 29 малолетни и непълнолетни (22.0%);
- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 22 лица (16.7%);
- тормоз - 10 лица (7.6%);

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

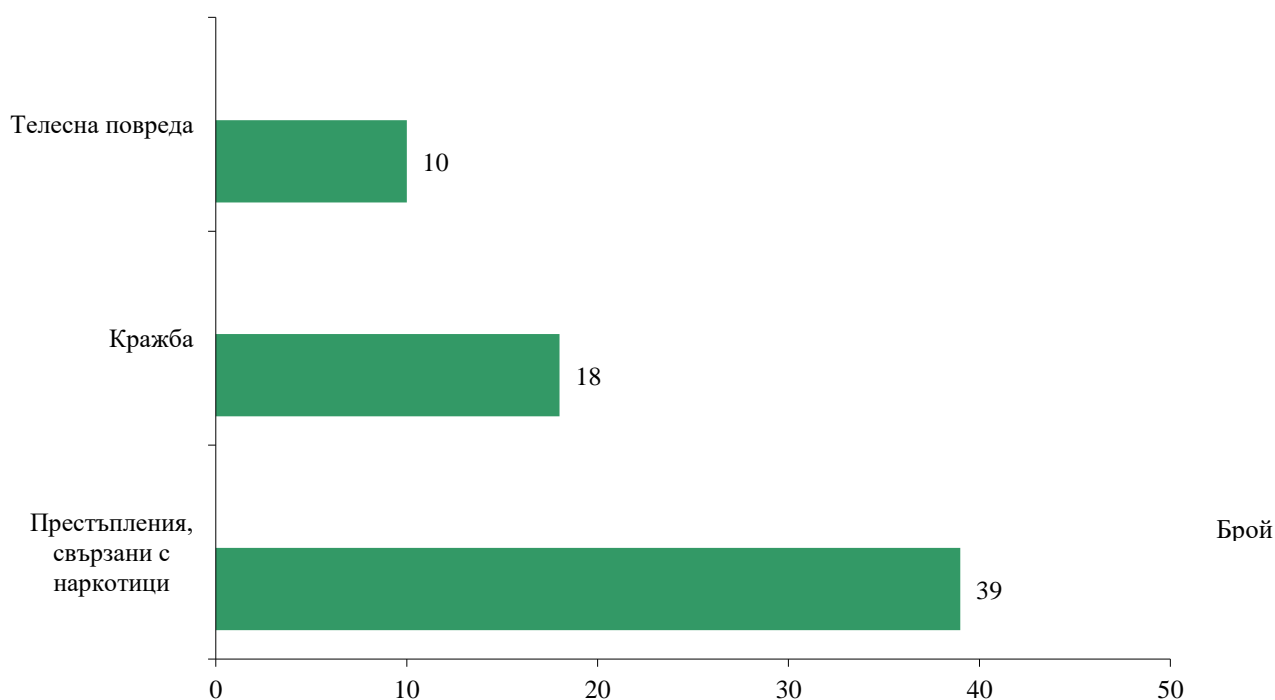
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 6 лица (4.5%);
- непристойно и/или хулиганско поведение на обществено място - 4 лица (3.0%).

Извършени престъпления

През 2022 г. броят на малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления в област Кюстендил, е 91 и в сравнение с 2021 г. намалява с 8.1%.

Най-разпространенени са престъпленията, свързани с наркотици, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършителите на този вид престъпление са 39 лица, или 42.9% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления.

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, извършители на престъпления в област Кюстендил, по някои видове престъпления през 2022 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2022 г. за област Кюстендил в ДПС са регистрирани 25 пострадали от престъпления лица на възраст 8 - 17 години, от които 13 (52.0%) са момчета и 12 (48.0%) - момичета. Малолетните пострадали лица са 44.0%, а непълнолетните - 56.0%.

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от нанесени телесни повреди - 5 лица (20.0%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2022 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Кюстендил са **образували 53 възпитателни дела**, от които 37 (69.8%) са по предложения на органите на прокуратурата. Броят на **решените дела** през годината е 43, като от тях в срок до един месец са решени 33 дела, или 76.7%. **Прекратени** са 2 дела, или 3.8% от образуваните възпитателни дела. В края на 2022 г. **са останали несвършени 8 дела**.

През отчетната година местните комисии са наложили **63 възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 52 лица на възраст от 8 до 17 години за извършените от тях 52 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 29 мерки (46.0%);
- поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 14 мерки (22.2%);
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 10 възпитателни мерки (15.9%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки са следните:

- малолетни са 15 лица (28.8%), а непълнолетни - 37 (71.2%);
- момчетата са 41 (78.8%), а момичетата - 11 (21.2%).

В структурата на общественоопасните деяния, за които са наложени възпитателни мерки през годината, най-голям е относителният дял на противообществените прояви - 27 (51.9%), следвани от извършените престъпления - 21 (40.4%), и административните нарушения - 4 (7.7%).

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата, водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществените прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала на добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителни домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил; противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една възпитателна мярка** с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживееене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>), раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).